A°. 1856. N°. 5.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

ZATURDAG 5 JANUARIJ.

Buitenland.

PETERSBURG den 26 december.

Door den Keizer is den 16 dezer aan den generaal *Muravieff* het volgend rescript gerigt: „De onwrikbare vastheid, de voorbeeldige moed en de wijze militaire beschikkingen, die al uwe operatien in Aziatisch Turkije gekenmerkt hebben, zijn met een volkomen goeden uitslag bekroond. Het bolwerk van Klein Azië, de vesting Kars, heeft zich met hare geheele bezetting, artillerie en groote wapenmagazijnen overgegeven. Het leger van Anatolië, dat 30,000 man sterk was, bestaat niet meer, en de mouchir *Vassi*-pacha, deszelfs opperbevelhebber, is onze gevangene. Wij danken u hartelijk voor zulk een schitterend wapenfeit, waardoor nieuwe roem aan de Russische vaandels geschonken is. Wij belasten u ook onzen opregten dank te brengen aan de troepen, welke aan uw opperbevel zijn toevertrouwd en wier schitterende moed en dapperheid hebben gezegepraald op de hardnekkigste verdediging des vijands. Tot belooning uwer uitstekende diensten u begiftigende met het grootkruis der 2de klasse van de orde van Sint-George, waarop gij een onbetwistbaar regt hebt verkregen, blijven wij als altijd, met onze Keizerlijke welwillendheid, uw toegenegen

ALEXANDER."

— Door graaf *Nesselrode* is den 22 dezer eene circulaire gerigt aan verschillende Regeringen, van welk stuk het volgende overzigt kan worden medegedeeld:

„Het Keizerlijk Kabinet vangt aan met de opmerking dat de tijdelijke afbreking der vijandelijkheden, ten gevolge van het ongunstige jaargetijde, de algemeene hoop heeft verlevendigd dat men hiervan gebruik zou maken om tot herstelling des vredes te geraken, en verklaart dat het niet de laatste is geweest om dit gevoelen te deelen en daaraan zijne regtmatige zorg te wijden. Het erkent openhartig dat het verlangen naar een spoedigen en duurzamen vrede, door den Keizer der Franschen bij eene openbare plegtigheid geuit, toenmaals was en nog is de vurigste wensch van keizer *Alexander*. De verhevene staatkunde welke dien Souverein door zijne voorgangers is achtergelaten maakt het hem ten pligt de magt welke God in zijne handen heeft gesteld alleen aan te wenden tot het heil der wereld en om bij gevolg den vrede te wenschen, niet alleen voor de belangen zijner eigene onderdanen, maar ook voor die van geheel Europa. Keizer *Alexander* heeft het tegenwoordig oogenblik niet afgewacht om te trachten dit doel te bereiken; bij zijne troonsbestijging hechtte hij zijne algeheele goedkeuring aan de grondslagen welke zijn doorluchtige Vader had goedgekeurd. Deze grondslagen waren echter voor verschillende vertolking vatbaar. Zonder aarzelen gaf de Keizer daaraan de meest omvangrijke uitlegging, ten bewijze waarvan de rondborstige en loijale medewerking strekt welke hij verleende aan de wijzigingen die in het staathuishoudkundig stelsel van het Oosten en in den gemeenschappelijken waarborg te maken waren, die de onafhankelijkheid daarvan moesten verzekeren. Hij ging zelfs zoo ver om eeuwenheugende en roemrijke overleveringen ten offer te brengen. Eindelijk beweest hij de opregtheid zijner voornemens, door de wijze op welke hij zijn zegel hechtte aan de veranderingen, die ten opzigte der Donau-Vorstendommen en der vaart op die rivier voorgeslagen waren.

„Zoo de conferentien uit hoofde van het derde punt werden afgebroken, komt de verantwoordelijkheid daarvan niet op het Keizerlijk Kabinet neder, want toen het Oostenrijksch Kabinet uiteenzette wat hetzelve het meest aannemelijk scheen, verklaarde de Russische gevolmagtigde dat zulks het punt van uitgang kon worden voor eene schikking en verzetten de afgevaardigden der tegenpartij zich hiertegen wegens gerezen verschil van gevoelen. Gedurende de ernstige gebeurtenissen welke elkander opvolgden, terwijl stroomen bloeds vloeiden en de krijgvoerende partijen zich ontzettende offers getroosten, moest Z. M., hoe diep hij ook door dit alles getroffen was, het stilzwijgen bewaren zoo lang zijne vijanden het regt van den sterkste in de plaats schenen te willen stellen van dien geest van billijkheid en verzoening welke sedert ongeveer eene halve eeuw het lot van Europa beheert. Doch zoodra bij de Russische Regering ontvangen berigten haar overtuigd hebben dat de vijand de vredesonderhandelingen wil hervatten op de grondslagen der vier waarborgpunten zoo als die in de conferentien omschreven waren, heeft het Keizerlijk Kabinet niet geaarzeld die vreedzame gezindheid de hand te reiken en eene uitlegging te zoeken van het derde waarborgpunt welke alle partijen zou tevreden stellen.

„De Keizer heeft in de volgende uitlegging van het derde waarborgpunt bewilligd: 1°, sluiting der Dardanellen; 2°, geene militaire vlag zal in de Zwarte Zee wapperen, uitgezonderd de scheepsmagt welke Rusland en de Porte gemeenschappelijk zullen noodig oordeelen daar te onderhouden, en 3°, de hoegrootheid dezer magt zal door de beide genoemde Mogendheden worden bepaald zonder dat de overige Mogendheden zich daarin zullen mengen.

„Het Keizerlijk Kabinet verklaart ten slotte, dat dit besluit des Keizers een nieuwe waarborg zal opleveren van de verzoenende gevoelens waarmede hij bezield is en van de offers welke hij bereid is aan de rust der wereld te brengen. Hij verlaat zich op het onpartijdig oordeel der Mogendheden die vreemd aan den strijd zijn gebleven, en wacht de beslissing zijner vijanden met kalmte en vertrouwen af."

LONDEN den 3 januarij.

Op den Nieuwjaarsdag woonden de Koningin, prins *Albert*, al de overige leden der Koninklijke Familie, de Hertog van Cambridge, prins *Ernst* van Leiningen en de hertog van *Newcastle*, vergezeld door de heeren en dames der hofhouding, de jaarlijksche uitdeeling van levensmiddelen en kleedingstukken aan ongeveer 600 behoeftige bewoners van Windsor bij, welke voor rekening van H. M. geschiedt. Des middags werd een groote maaltijd ten Hove gehouden en des avonds voerde een uit ongeveer 140 personen zamengesteld orchest het drama *Joseph* van *Mehul* in de groote zaal van Sint George uit.

— In een heden gehouden Kabinetsraad moeten de Ministers zich met de verschillende punten hebben bezig gehouden die in de Troonrede tot opening der Parlementszitting ter sprake zullen worden gebragt, waarna het ontwerp daarvan binnen veertien dagen aan het oordeel van den Geheimen Raad zal onderworpen worden.

— Men berekent dat de behoeften der schatkist voor de uitgaven voor den oorlog tusschen nu en 5 april 20 a 25 millioen ponden sterling bedragen zullen. De Ministers, zegt men, zijn het onderling oneens over de beste middelen tot bekoming van die som. Sir *C. Wood* zou tot dat einde de inkomstenbelasting met 10 per cent willen verhoogen, maar de groote voorstanders van den oorlog, die duchten dat zoodanige maatregel de ingezetenen van het vol harden daarin afkeerig zou maken, hopen dat lord *Palmerston* dat voorstel verwerpen en bij zijn oorspronkelijk denkbeeld volharden zal om zich door middel van leeningen de noodige gelden te verschaffen.

— Voormaals was, gelijk bekend is, de schouwburg in Drurylane de voornaamste van Londen, waar al de stukken van het nationaal repertoire, onder de hooge bescherming van den Souverein en het Hof, werden opgevoerd. Nu sedert eenige jaren volgde de eene ondernemer daar den anderen zonder goeden uitslag op en werd die schouwburg nooit meer met de tegenwoordigheid der Koningin vereerd. De tegenwoordige ondernemer, de heer *Smith*, die het gedurende de drie laatste jaren vol hield, achtte zich daardoor genoegzaam geregtigd om het octrooi der Koninklijke bescherming te vragen en had zich met dit doel tot de Koningin gewend, die hem echter met eene volslagene weigering heeft doen antwoorden. Hierover misnoegd, te meer naardien hij, behalve het patronaat, het uitzigt op de ontvangst van 200 ponden sterling voor de Koninklijke loge verliest, heeft de directeur zijn gezelschap belet te Windsor te gaan spelen, waartoe het eene uitnoodiging ontvangen had.

— De oorlogsvloot, die in het voorjaar den togt naar de Baltische Zee moet ondernemen, zal, naar gezegd wordt, bestaan uit 20 linieschepen van 131 tot 81 stukken, 18 zwaar gewapende blokschepen en fregatten, ieder van 60 tot 28 stukken, 18 korvetten van 21 tot 8 stukken, 20 raderbooten van 6 stukken, 3 vlottende batterijen en 4 groote mortierschepen, 17 groote en 140 kleinere kanonneerbooten, benevens 3 hulpschepen; dus gezamenlijk uit 243 oorlogsvaartuigen, welke allen, met uitzondering van een proviandschip en een hospitaalschip, door stoom gedreven worden.

— De admiraal *R. Curry*, die ten jare 1794 als luitenant in de zeedienst trad, in 1799 de Hollandsche vloot in Noordholland hielp nemen en in 1801 de expeditie naar Egypte bijwoonde, is in den ouderdom van 84 jaren overleden.

— In de zaturdag geëindigde week zijn in deze hoofdstad 1485 sterfgevallen aangegeven, derhalve 176 boven het gemiddeld getal in dezelfde week der tien laatste jaren. Deze vermeerdering is ten deele toe te schrijven aan het grooter getal dergenen die ten gevolge van borstziekten en kinkhoest bezweken zijn, anderdeels echter aan de gewone oorzaak van het grooter getal aangiften bij het einde van elk vierendeeljaars, namelijk het gelijktijdig opnemen in de registers dergenen omtrent de oorzaken van welker dood een geregtelijk onderzoek heeft moeten geschieden.

— De vorming der nieuwe maatschappij van omnibussen in deze hoofdstad heeft de verontwaardiging der voerlieden van de thans gebruikelijke in zoo hooge mate opgewekt, dat zij door middel van zeer groote en talrijke aanplakbiljetten zich over die nieuwe onderneming beklaagd hebben. Maar dewijl die biljetten zoo vele nieuwsgierigen lokten dat het verkeer in de straten daardoor gestremd werd, zijn ze afgescheurd en is het verboden die door andere te doen vervangen.

— Het te Amsterdam gebouwde ijzeren stoomschip *Belgique* is op zijne eerste vaart van Antwerpen naar New-York ll. maandag avond te Southampton gearriveerd en zou eenige dagen aldaar moeten blijven, zijnde ontdekt dat de buizen van twee der ketels ontzet zijn en belangrijke herstellingen vereischen.

— Het getal landverhuizers uit Engeland toont, volgens de daarvan gemaakte tabellen, over 1855 eene vermindering aan. In 1854 zijn van Liverpool vertrokken 957 schepen met 210,742 personen, in 1855 slechts 576 schepen met 122,480 personen. Van dit getal begaven zich 90,000 naar de Vereenigde Staten, ongeveer 27,000 naar Australië, en de overigen naar Canada en Nieuw-Brunswijk.

— Volgens hier uit Berlijn ontvangen berigt was de brief des Konings van Pruissen aan den Czaar eergisteren nog niet afgezonden. Men vermoedde dat die afzending tot na de terugkomst des kolonels *von Manteuffel* uit Weenen zou worden uitgesteld en dat deze de overbrenger daarvan zijn zal. In officiële kringen hoopte men dat de neutralisatie der Zwarte Zee op eene Rusland welgevallige wijze zou kunnen geregeld worden, bijaldien het in de toelating van consuls in de havens dier Zee en in het niet op nieuw versterken der Alandseilanden in de Baltische Zee bewilligt. Uit Petersburg schreef men hoe de Oud-Russische partij pogingen aanwendde om vorst *Gortschakoff* in de Krim door den generaal *Muravieff* te doen vervangen.

— Lord *Panmure* heeft eene depêche van den generaal sir *W. Codrington* openbaar gemaakt, welke den 15 december uit Sebastopol is afgezonden. De gezondheidstoestand des legers was over het algemeen voldoende; gedurende de tien eerste dagen dier maand stierven slechts 38 militairen in de hospitalen. Het weder was vochtig en stormachtig.

— Lord *Canning*, de nieuwe gouverneur-generaal van Indië, is met zijne gemalin en de heeren van zijn gevolg den 12 december te Alexandria aangekomen. De Onderkoning *Said* pacha heeft alles gedaan om zijn Lordschap het verblijf in Egypte zoo gemakkelijk en aangenaam als mogelijk is te maken. Bij zijne aankomst werd hij naar een ter zijner beschikking gesteld paleis begeleid en den 14 december zette hij de reis naar Caïro voort, waar insgelijks een aan de oevers van den Nijl gelegen paleis voor hem in gereedheid gebragt was. De Onderkoning, den daarop volgenden dag uit Opper Egypte teruggekeerd, ontving den Gouverneur Generaal met de grootste onderscheiding en stelde eene stoomboot ter zijner beschikking, om daarmede Thebe en de cataracten van den Nijl te bezoeken. Lord *Canning* zou zich omstreeks het midden van januarij te Suez naar Bombay inschepen.

— Reeds is gemeld dat de Perzianen Herat ingenomen hebben. Uit de meer uitvoerige berigten dienaangaande blijkt hoe het juister zou zijn te zeggen dat die groote stad door hare eigene inwoners den Shah van Perzië is overgeleverd, naardien zij de onderdrukking en mishandelingen, aan welke hun wreedaardige en aan het misbruik van sterken drank verslaafde beheerscher hen onderworpen had, moede waren.

— Uit officiële opgaven blijkt, dat Groot-Brittanje in de laatste anderhalve eeuw de volgende bezittingen heeft verworven: Gibraltar van Spanje in 1704, Opper-en Neder-Canada van Frankrijk in 1759. Gedurende de regering van *George III*, 1760—1820, Tobago, Dominica, St. Vincent, St. Lucia, Mauritius en de Seychelles van Frankrijk, Trinidad, Essequebo, Demerary, Berbice, de Kaap de Goede Hoop en Ceylon van Nederland, Helgoland van Denemarken, Malta, Gozo en de Ionische eilanden, allen bij overeenkomst, voorts Nieuw Zuid-Wallis, van Diemensland, Norfolk eiland, de Falkland eilanden en Sierra Leone, door nederzetting. Sedert 1820, door nederzetting, Swan River, Zuid Australië, Nieuw Zeeland, Noord Australië en Australië Felix; door verovering, Hongkong van China, voorts Laboan en Sarawak van Borneo. Daarenboven is Engeland thans meester van het geheele Vasteland van Indië, met uitzondering van Bhootan en Nepaul, bevattende eene bevolking van 150,000,000 zielen, hetgeen tweemaal de bevolking van Rusland en viermaal die van Frankrijk is. Engelands bezittingen in Indië zijn alle in de laatste eeuw gewonnen. In 1757 verkreeg het 24 pergunnahs van den Nabob van Bengalen, in 1758 Masulipatam van den Nizam, in 1760 Burdwan en Chittagong van den Nabob van Bengalen, in 1765 Bengalen, Bahar en Orissa van den Keizer van Delhi, en Jaghire van den Nabob van Arcot, in 1775 Zemindary van den Vizier van Oude, in 1776 het eiland Salsette van de Maratten, in 1778 de stad en het fort Nagore van den Rajah van Tanjore en Guntur Circar van den Nizam, in 1786 Pulo Pinang van den Koning van Queda, in 1792 Malabar van den sultan *Tippoo*, in 1799 Canara Coimbatur van denzelfden, en Tanjore van den Rajah van dat landschap; in 1800 de provincien Mysore van den Nizam, in 1801 Carnate van den Nabob van dat landschap en Guruckpur, en Bareilly van den Vizier van Oude, in 1802 Bundelcund van de Peishwah, in 1803 Kuttuck en Ballasore van den Rahja van Berar, alsmede het gebied van Delhi van Scindiah, in 1805 een gedeelte van Gujerat van Gurcowar, in 1818 Kandeish van Holkar, Ajmere van Scindiah, Poonah en het land der Maratten van de Peiswah, mitsgaders districten aan de Nerbudda van den Rajah van Berar; in 1824 Singapore van den Rajah van Johore; in 1825 Malacca enz. van den Koning der Nederlanden; in 1826 Assam, Arracan en Tennesserim van den Koning van Ava, in 1834 Koorg van den Rajah van dat landschap, in 1841 Scinde van de Ameers van dat landschap, in 1848 Punjab van de Sikhs en in 1853 Pegu van den Koning van Ava.

PARIJS den 3 januarij.

Het had tot eenige opspraak aanleiding gegeven, dat de generaal *Canrobert* ll. zaturdag bij den plegtigen intogt der uit de Krim teruggekeerde militairen aan het hoofd dier troepen marscheerde, waarop het Regeringsblad mededeelde dat zulks op last des Keizers was geschied. Thans

verhaalt men, dat de Generaal inderdaad Z. M. als ordonnans-officier tot op het plein der Bastille gevolgd was, waar de Keizer tot hem zou hebben gezegd: „Generaal, plaatst u aan het hoofd van dit leger, dat gij voor Frankrijk hebt bewaard.”

— De Keizerin heeft dit jaar geene nieuwejaarsgeschenken gegeven, maar de daaraan anders besteede aanzienlijke geldsommen ten behoeve der armen of der in den krijg gewonden afgestaan.

— De beelden der twaalf Apostelen zijn thans aan den hoofdingang der Notre-Dame-kerk ter regter- en linkerzijde van het Christusbeeld geplaatst.

— Er is sprake van twee kampen welke aan den Rijn zouden worden gevestigd. Overal worden ontzettende krijgstoerustingen gemaakt en sommigen, die de hoop op vrede geheel laten varen, voorzien dit jaar een waren reuzenstrijd; volgens hen worden in Zweden ook vele voorbereidselen tot wapening gemaakt en zal Denemarken ook weldra zich aan de Westersche Mogendheden aansluiten.

— In alle zeehavens van Frankrijk en inzonderheid te Brest wordt dag en nacht gearbeid aan de toerustingen voor de expeditie welke in het voorjaar in de Oostzee zal worden ondernomen.

— In Sardinië is men bezig met de ligting van het nieuwe contingent, dat deel zal nemen aan de expeditie in de Oostzee.

— Het loopend gerucht, dat Napels aan de Westersche Mogendheden zijne medewerking in den tegenwoordigen oorlog zou hebben aangeboden, houdt men voor onwaarschijnlijk.

(*Per Telegraaf*).

PETERSBURG den 3 januarij.

De *Invalide Russe* deelt twee proclamatien van de generaals *Bebutoff* en *Muravieff* aan de inwoners van Imeretië, Gurië en Mingrelië mede, waarbij de geheele bevolking dier Landen namens den Czaar onder de wapenen geroepen wordt, om den verdelgingsoorlog tegen de vijanden van het Kruis te voeren. — De Russische Regering heeft bevolen dat het bezit van grondeigendommen den boeren in Polen vergund zal zijn en dat de lijfeigenschap aldaar door eene jaarlijksche schatting zal worden vervangen. Voor de uitvoering van dit besluit zijn drie jaren gesteld. — Bij eene andere beschikking der Russische Regering zullen de gekwetste onderofficieren der marine, die geene dienst op de vloot meer verrigten kunnen, op de batterijen worden aangewend, welke gedurende den volgenden veldtogt de kusten der Baltische Zee moeten beschermen.

Binnenland.

's GRAVENHAGE den 4 januarij.

Het gala-bal, dat gisteren avond ten Hove plaats had, was zeer luisterrijk. Het werd bijgewoond door HH. KK. HH. prins en prinses *Frederik*, Z. D. H. den Hertog van Saksen-Weimar en de hertogin *Anna*. Onder de genoodigden bevonden zich de leden van het Corps Diplomatiek, de Ministers, de hoofd- en verdere officieren zoo van de schutterij als van het garnizoen dezer stad, als ook van Delft en Leyden, benevens een groot aantal andere personen. Het bal duurde tot laat in den nacht voort.

— Bij verschillende besluiten heeft Z. M. goedgevonden tot ridders der orde van den Nederlandschen Leeuw te benoemen: jhr. *T. A. M. A. van Andringa de Kempenaer* en jhr. *L. J. B. van Sasse van IJsselt*, leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, en mr. *E. A. Berckmans de Weert*, referendaris met den titel van secretaris bij het Kabinet des Konings; — is aan mr. *H. M. Hoffman*, op zijn daartoe gedaan verzoek, verleend eervol ontslag uit zijne betrekking van regter in de arrondissements-regtbank te Utrecht; — is benoemd tot lid der commissie van administratie over de gevangenissen te Leyden *J. van Heukelom*, fabrikant aldaar.

— Het *Staatsblad* n.° 174 bevat de wet van den 18den ll., tot verhooging van hoofdstuk IV der Staatsbegrooting over 1855.

Het *Staatsblad* n.° 175 bevat de wet van den 18den ll., tot regeling der ontvangsten en uitgaven van het pensioenfonds voor burgerlijke ambtenaren over het jaar 1856.

De *Staatsbladen* ns. 176 en 177 bevatten de wetten van den 18den ll. tot inkoop en amortisatie van rentegevende nationale schuld en tot aanvoediging van den invoer van granen en andere levensmiddelen.

Het *Staatsblad* n.° 179 behelst een Koninklijk besluit van 18 december jl. waarbij de verordening van den Gemeenteraad van Maastricht, op het sluiten en ontsluiten der poorten, welke den 26 maart 1853 vastgesteld en den 18 september 1854 afgekondigd was, wordt vernietigd. Dit besluit berust op de volgende overweging: dat die verordening de bevoegdheid van den plaatselijken kommandant niet erkent om bij buitengewone omstandigheden verandering in den tijd van het openen en sluiten der vesting te brengen, welke erkenning noodzakelijk is, dewijl eene verordening, wettig tot stand gekomen zijnde, door een ieder behoort te worden geëerbiedigd, zoo lang art. 153 der Gemeentewet er niet op is toegepast, terwijl het algemeen belang vordert dat de plaatselijke kommandant eener vesting, tot wier behoud en veiligheid hij ten allen tijde persoonlijk verantwoordelijk is, het regt hebbe om, wanneer zulks door buitengewone omstandigheden wordt gevorderd, omtrent den tijd van opening en sluiting der poorten zoodanige bepalingen te maken als hij in het belang der hem toevertrouwde plaats noodig oordeelt, en hierin niet door eene plaatselijke verordening worde belemmerd, en dat alzoo de verordening van Maastricht, dit regt niet erkennende, in strijd is met het algemeen belang.

— Bij het Departement van Binnenlandsche Zaken is ontvangen van den Minister van Kolonien eene assignatie groot *f* 40,895. 92½, zijnde het bedrag van nadere inzamelingen ten behoeve der slagtoffers van den jongsten watersnood in het Vaderland, als op Java ad *f* 38,811. 61½ en de buitenbezittingen ad *f* 2,084. 31.

— Volgens opgave van het Ministerie van Finantien is aan de verschillende kantoren van 's Rijks accijnsen over de maand december ll. ontvangen aan suiker-accijns, in hoofdsom, opcenten en zegel, een bedrag van *f* 174,489. 90.

— Bij dispositie van den Minister van Binnenlandsche Zaken van den 3 dezer is tot rector der Latijnsche school te Breda benoemd de heer *P. Oosterbaan*, doctor in de letteren, thans conrector aan het gymnasium te 's Hertogenbosch.

— Heden middag zal er bij Z. K. H. prins *Frederik* ter eere van de Pruissische kavalerie-officieren een groot dîner plaats hebben, dat door Z. D. H. den Hertog van Saksen-Weimar, Z. Exc. den Pruissischen minister, den graaf *von Königsmarck*, en vele genoodigden zal worden bijgewoond.

Heden zijn de Pruissische officieren naar Leyden vertrokken, vergezeld van 's Konings adjudant, den heer *Heemskerk*, ten einde aldaar alle merkwaardigheden te bezigtigen. Morgen zullen zij zich naar den Haarlemmermeerpolder begeven.

— Alhier is het berigt ontvangen, dat de heer *C. M. Visscher*, in leven oud-gouverneur der Moluksche eilanden, op zijne reis met Z. Exc. den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, den 19 september 1855, in de bovenlanden van Menado, is overleden.

REDEVOERING,

gehouden door den heer* van Rijckevorsel, *bij de algemeene beraadslagingen over de Staatsbegrooting voor den jare 1856, in de Eerste Kamer der Staten-Generaal.

Ik deel in eenige der bezwaren van den vorigen spreker (de heer *van der Lek de Clercq*); omtrent andere punten verschil ik met hem van gevoelen; bij mijne rede zal dit duidelijk worden. In de eerste plaats betreur ik het met hem, dat de uitgaven van den Staat tot die hoogte zijn opgevoerd, dat het noodig is geworden de begrooting van uitgaven niet geheel te doen sluiten met de raming der voorgestelde middelen; dat het noodig is geworden één millioen extra te ramen voor het eventueel batig slot uit de Oostindische bezittingen; dat het noodig is geworden tuim negen tonnen gouds over te brengen uit het domeinfonds ter bestrijding van de amortisatie van schuld, en niet voor eene *buitengewone* schulddelging, maar voor eene gewone, wettelijk voorgeschrevene, dus uitmakende een deel onzer gewone begrooting.

Maar daarom, Mijne Heeren, val ik geenszins den Minister van Finantien hard, omdat hij teruggekomen is van zijn voorstel om opcenten te heffen op verschillende belastingen; ik prijs het in de Regering dat zij, ten gevolge van het gemeen overleg met de Volksvertegenwoordiging, en voornamelijk in acht nemende de omstandigheden van den tijd, die opcenten niet meer heeft willen voorstellen. Ik zou het zeer betreurd hebben, zoo in de tegenwoordige omstandigheden, terwijl voor de geringe volksklasse niet alleen, maar ook voor de middenklasse, de duurte van alle levensbehoeften zeer drukkend is, waarin vele gemeentebesturen zich voorbereiden buitengewone opcenten te heffen, ten einde het gemis van de belasting op het gemaal te dekken, ik zou het zeer betreurd hebben, zeg ik, wanneer nog daarenboven voor het Rijk buitengewone opcenten waren geheven geworden. Maar wat ik gewenscht had, Mijne Heeren, en daarin stem ik geheel overeen met den vorigen spreker, ik had gewenscht, dat men de uitgaven van den Staat, in het bijzonder die onzer verdedigingsmiddelen, niet zoo hoog, ik mag zeggen boven de krachten der Natie had opgevoerd. Ik vrees toch maar al te zeer dat de tegenwoordige gunstige toestand onzer geldmiddelen ons tot een staat van defensie verleidt, die later weder tot een tegenovergestelden toestand van die finantien zal voeren. Men kan onmogelijk bij de verdediging van grondgebied en Overzeesche bezittingen in alle eventualiteiten voorzien. Wil men in tijd van vrede en rust zich zoodanig voorbereiden dat men ook in tijden van oorlog of onrust ten volle en genoegzaam gewapend zij, men zal zich vooraf hebben uitgeput en wanneer dan de tijd zal komen, waarvoor men zich gewapend heeft, zal men zich weldra ongewapend bevinden. De vroegere geschiedenis van ons Vaderland bewijst genoegzaam deze mijne stelling, maar ook de geschiedenis van onze dagen bevestigt ze. Oostenrijk, dat zich boven zijne finantiële krachten had gewapend, vermindert op dit oogenblik zijn leger aanzienlijk en stelt het ten deele op voet van vrede, ofschoon waarlijk de omstandigheden niet minder dreigend zijn dan vroeger. Waren het alleen — ik zeg dit den vorigen spreker na — gevolgen van buitengewone omstandigheden, van duurte van levensmiddelen, van aanvulling van datgene waarin onze marine is verachterd, ik zou er nog in kunnen berusten. Maar ik zie duidelijk dat de begrooting van Marine en Oorlog moeten leiden tot een toekomstigen normalen en hoogst kostbaren toestand, en mij zal het verwonderen zoo de tegenwoordige cijfers, die wij geroepen worden goed te keuren, later nog niet weder verhoogingen ondergaan. Bij de marine toch worden wij nog bedreigd met eene uitgave van 1½ millioen, alleen voor de dokken te Willemsoord. Maar dit is nog niet het ergste: wanneer onze marine eens op een zeer kostbaren voet gebragt zal zijn èn wat de etablissementen èn wat de schepen èn wat de equipagien betreft, men zal die willen behouden, en dan zal men te gelijker tijd te zorgen hebben èn voor het onderhoud van de bestaande èn voor het bouwen van nieuwe bodems. En waarvoor? Voor de defensie van het moederland in de eerste plaats. Mijne Heeren, wij hebben het vernomen: de defensie van het moederland is nog een problema; daarover moet tusschen de hoofden der departementen nog worden geconfereerd. Zeer mogelijk, misschien waarschijnlijk, zal het later blijken, dat op verre na zoo veel groote schepen niet vereischt worden als men nu schijnt te meenen.

De defensie onzer kolonien, ik erken het, is van het uiterste gewigt en ik zou het zeer betreuren zoo daarvoor niet in tijds wierd gezorgd; maar geschiedt dit niet genoegzaam met schepen dáár aanwezig, moet het ten deele geschieden door schepen die hier op eene kostbare wijze in reserve worden gehouden, ik beloof er mij voor onze kolonien niets van. Ik houd het voor eene *chimère*, dat die schepen, bij een uitbrekenden oorlog, nog in tijds onze kolonien zouden kunnen bereiken. Dan zullen die schepen, vrees ik, tot niets anders strekken dan om een *appât* te zijn voor een vijand ten einde onze havens op te zoeken. Ik herhaal het, Mijne Heeren, wij moeten voor onze verdediging in tijds zorgen, maar daartoe moet er in de eerste plaats een stelsel zijn omtrent de kustverdediging van het Moederland, en in de tweede plaats moet hetgeen men meent in de Oost noodig te zijn zich daar ook werkelijk bevinden. Maar ik kom op tegen het stelsel eener groote reserve, gelijk ik meen te moeten opmaken uit hetgeen ons in de stukken is medegedeeld en uit de debatten in de andere Kamer gevoerd; en ik herhaal het, Mijne Heeren, ik vrees dat dit stelsel ons zal brengen tot eene uitgave, op den duur verre de krachten der Natie te boven gaande.

En nu het Departement van Oorlog. Ook daar, Mijne Heeren, moeten wij ons niet vleijen dat dit cijfer het gevolg is van een buitengewonen toestand. Aanvankelijk, ja, heette het zoo; maar spoedig daarop werd het een normaal cijfer genoemd; en wanneer wij in aanmerking nemen dat de Minister het noodig acht dat de militie twaalf maanden onder de wapenen blijve, terwijl nu slechts gerekend wordt op eene dienst van zes maanden, dan kunnen wij ook voor de toekomst eer een hooger dan een lager cijfer verwachten. Wij weten allen, dat, wanneer de verschillende wapens eene zekere uitbreiding hebben verkregen, eene inkrimping uiterst moeijelijk is en, zoo men dan ook later daartoe mogt overgaan, de bezuiniging, die daaruit ontstaat, weder grootendeels verijdeld wordt door de verhooging van de pensioenlijsten.

Doch ik heb nu nog maar alleen gesproken van militie. Ook de schutterijen moeten georganiseerd worden. Ieder onzer, de Regering, ja ik durf zeggen de geheele Natie, acht dit van het uiterste belang en allen betreuren het, dat het nog niet geschied is, dat die organisatie steeds wordt uitgesteld. Wij weten allen dat in die schutterijen eene groote kracht van verdediging van het Vaderland kan liggen, maar wij weten ook allen, dat, zoo als thans de schutterijen zijn georganiseerd, men op hare hulp niet kan rekenen. Zelfs bij de benoeming van officieren wordt er bijna niet op gelet, dat die schutterijen eens geroepen kunnen worden om militaire diensten te bewijzen. Ik zal daarover thans niet verder uitweiden. Ik voer dit punt alleen aan om er u op te wijzen, dat ook eene zoo noodzakelijke organisatie der schutterijen nieuwe kosten zal na zich slepen.

Het is dus in mijn oog bijna zeker dat, gaan wij op dezen weg voort, de verdediging van ons Vaderland en onze kolonien ons in het vervolg nog duurder zal te staan komen dan op dit oogenblik, en dan vraag ik u, Mijne Heeren, of dit op den duur door de Natie kan gedragen worden?

Onze belastingen zijn op dit oogenblik nog op den voet van oorlog. De buitengewone omstandigheden, waarin het Vaderland ongelukkig van 1830 tot 1840 gewikkeld was, hebben onze belastingen doen opvoeren. De Natie heeft ze gewillig gedragen en zal ze, is het noodig, nog langer gewillig blijven dragen, vooral daar zij gezien heeft dat èn Regering èn Vertegenwoordiging aanvankelijk reeds eene aanmerkelijke verligting in die belastingen hebben gebragt. Maar desniettegenstaande moeten wij toch erkennen, dat die belastingen op den duur nog te zwaar zijn. Zal men dan liever geene schuld amortiseren, ten einde de gewone uitgaven te kunnen blijven doen? Maar dan blijven wij in denzelfden toestand. Het eenige middel, mijns erachtens, om de lasten der Natie op den duur belangrijk te kunnen verminderen, zonder gevaar voor 's Rijks finantien, is eene voortgaande vermindering onzer nationale schuld. Nu en dan hoor ik stemmen daartegen, maar men vergete niet, dat dit geslacht de buitengewone uitgaven ten deele, ja grootendeels bestreden heeft door het aangaan van nieuwe schulden en dat dus ook dit geslacht verpligt is althans een deel dier schulden zoo mogelijk weder te delgen. Wie waarborgt ons, dat het voor ons nog langer vrede zal blijven? Wie verzekert ons dat de welvaart, welke wij thans door Gods goedheid genieten, nog lang ons deel zal zijn? Komen er buitengewone rampen, breekt een oorlog uit, dan zullen wij weder nieuwe schulden moeten aangaan. Neen, Mijne Heeren, men stapele niet alleen schulden op schulden; maar wanneer men overschotten heeft, gebruike men die om den aanzienlijken schuldenlast, die nog steeds op ons drukt, zoo veel mogelijk te verminderen. Is dat geschied en blijft er voorspoed heerschen, dan kan men later nog ernstiger denken aan afschaffing van belasting, want, men versta mij wel, ik wil geene belastingen opvoeren om schulden te delgen; ik wil de aanwezige overschotten, zoo hier als in Oost-Indie, gebruiken tot aflossing van schuld, maar ik wil ze niet op eene bedekte wijze gebruiken om de gewone uitgaven van den Staat te bestrijden. Ik wil veeleer door inkrimping en beperking der uitgaven tot hetgeen allernoodzakelijkst is, onze finantien op een geregelden en goeden voet houden.

Zullen nu deze mijne beschouwingen, dat men op dit oogenblik in mijn oog een verkeerden en in de toekomst gevaarlijken weg heeft ingeslagen, mij bewegen om alle hoofdstukken der begrooting en ook de middelen af te stemmen? Neen, Mijne Heeren. Ik wensch dat de oppositie in de andere en ook in deze Kamer tegen hetgeen nu geschied is, de Regering de oogen opene en dat men zal inzien, dat van de krachten van de Natie op den duur niet te veel kan noch mag worden gevergd, maar ik wil het buitengewone van den tegenwoordigen toestand in aanmerking nemen. Ik zal nogtans genoodzaakt zijn om die hoofdstukken af te stemmen, die naar ik geloof te hoog zijn opgevoerd, met het denkbeeld om er voor de toekomst een normaal cijfer van te maken.

Ik heb nog eenige aanmerkingen van meer ondergeschikten aard, die meer dan één hoofdstuk betreffen en die ik daarom de vrijheid zal nemen thans in het midden te brengen.

In de eerste plaats de verstrekking van het stoomschip SOEMBING. Ik spreek niet over hetgeen daarmede geschied is. Ik treed niet in eene beoordeeling daarvan. Ik wil aannemen dat het niet alleen met een zeer goed doel, maar ook wijsselijk is gedaan. Ik wil echter ten ernstigste opkomen tegen de wijze waarop het is geschied. Nimmer is het de bedoeling geweest, toen de wet op de verstrekkingen werd daargesteld, zoo iets toe te laten, tot iets dergelijks de aanleiding te geven. Men herinnere zich maar wat er gebeurd is tijdens den verkoop der metalen kanonnen. De Vertegenwoordiging was in de vaste overtuiging, dat zoo iets in het vervolg niet meer mogelijk zou wezen. En nu, Mijne Heeren, is er niet alleen *verkocht*, er is zelfs GESCHONKEN. En ik zeg het een lid van de andere Kamer na, als men één schip cadeau kan geven, zou men het ook de *geheele vloot* kunnen doen. De Minister van Marine heeft het verstrekt, het is waar, aan den Minister van Kolonien, maar de eerste wist zeer goed waartoe het werd ver

strekt, dat het niet was voor het gebruik in Indië. De Minister van Kolonien beroept zich daarop, dat er nog geene comptabiliteitswet is en hij nu daartoe de magt bezat. Ik geloof het niet, Mijne Heeren; maar geeft hem het gemis eener comptabiliteitswet daartoe de magt, dan is het pligt van de Vertegenwoordiging om meer en meer met kracht er op aan te dringen dat die wet spoedig tot stand kome. Ik herhaal het, ik spreek niet over de zaak, maar ik spreek over de wijze waarop zij is tot stand gekomen. Waarom niet aan de Vertegenwoordiging eene wet aangeboden, ten einde dat doel te bereiken? Ik beschouw die daad als een zeer gevaarlijk antecedent, als zeer afkeurenswaardig.

Ik neem de vrijheid aan de Regering te vragen: waarom tot heden aan de Vertegenwoordiging nog niet is rondgedeeld het verslag van de Algemeene Rekenkamer? Wenschelijk ware het, dat dat in onze handen ware eer wij de begrooting hadden te beoordeelen. Het is toch reeds verscheidene maanden geleden dat het Z. M. werd aangeboden.

Eindelijk, Mijne Heeren, wensch ik onder de algemeene beschouwingen zeer kortelijk te brengen een punt, dat mij reeds verscheidene jaren heeft bezig gehouden, maar waarbij ik, helaas! de roepende in de woestijn schijn te zijn, namelijk het daarstellen van het station voor den Rijnspoorweg en van het Rijn-entrepôt te Rotterdam. Ik zal niet alles herhalen wat ik daarvan op deze zelfde plaats een jaar geleden heb gezegd. Men kan het in het Bijblad der Eerste Kamer van 27 december 1854 vinden. Maar ik zal er alleen dit van zeggen dat, of schoon het mogelijk, ja waarschijnlijk is dat sedert dien tijd verschillende onderhandelingen hebben plaats gehad, het toch telkens weêr hier of daar schijnt te hebben blijven hokken; althans niets is er nog zigtbaar: de gewezen marinewerf is nog in denzelfden desolaten toestand, behalve dat het onkruid er hooger opgegroeid is dan een jaar te voren. Onze naburen profiteren meer en meer van onze inactiviteit, want de verzendingen over België en Frankrijk worden menigvuldiger, vooral wanneer onze rivieren niet genoegzaam bevaarbaar zijn. Men zal mij antwoorden dat een station daartoe niet zou kunnen baten, dat men daartoe ook zou moeten kunnen komen tot Oberhausen op het Pruissisch grondgebied. Dat brengt mij dus op een volgend punt, namelijk om van den Minister van Buitenlandsche Zaken te mogen vernemen, hoe ver de onderhandelingen daarover met Pruissen zijn gevorderd; hoe ver men daarop kan rekenen, dat Pruissen, ook van zijne zijde, gelijk met ons gereed zal zijn; en tevens den wensch te uiten, dat van onzen kant voortdurend alle mogelijke aansporingen plaats hebben; het is waarlijk geen enkel plaatselijk, maar een Nationaal belang. Bij dien wensch voeg ik dan nog, dat toch al de betrokken departementen van algemeen bestuur met meer energie de belangen van Rotterdam in het daarstellen van die etablissementen en het teruggeven aan die stad van de plaats aan de Oude Hoofdpoort mogen willen behartigen.

Ik zal er voor dit maal niets meer bijvoegen, want ik zou moeten herhalen hetgeen ik bij vorige gelegenheden zoo menigvuldig en helaas tot hiertoe zonder de minste vrucht gezegd heb!

ROTTERDAM den 4 januarij.

De hoogleeraar *M. des Amorie van der Hoeven* hield gisteren avond te Amsterdam in de maatschappij *Felix Meritis*, afdeeling letterkunde, eene geïmproviseerde voordragt over den *Oosterschen krijg*, tot bijwoning waarvan een zeer talrijk auditorium, waaronder vele dames, waren opgekomen. Na eerst het standpunt te hebben aangewezen, waaruit de beoefening der geschiedenis, zal zij praktisch en nuttig zijn, moet geschieden en de waarde der historie die zij voor ons moet hebben, te hebben betoogd, vestigde spreker een blik op den tegenwoordigen oorlog in het Oosten en ging daarvan de aanleidende oorzaken na: den strijd der Grieksche en Latijnsche Kerk tot het verkrijgen der sleutels van het graf des Verlossers; schetste het gewigt dat beiden er aan hechtten om in het bezit te komen van het H. Land, meenende elk der strijdende partijen, dat zij, die zich op het eigendom van dat Land mag beroemen, toch wel de *ware* Christelijke Kerk zal zijn. Spreker trad vervolgens in eene beschouwing van de leerstukken dier strijdende partijen; van die der beide afdeelingen der Christelijke Kerk, de Roomsch-Katholieken en Protestanten, en van de beide rigtingen in den boezem der Protestantsche Kerk zelve; betoogde, met een blik op het Oosten, dat, hoe groot de strijd ook zij, die tusschen de oorlogvoerende partijen gestreden wordt, het menschdom, naar de wegen der Voorzienigheid, door strijd, moeite en heeten kamp wordt geleid om zijne bestemming te bereiken, en men langs dien weg mag hopen dat de *ware* Christelijke Kerk, gelijk zij uit Jeruzalem is ontsproten, tot dat centrum der wereld zal wederkeeren. Ten slotte wees spreker aan, dat Engeland, door handels-, en Frankrijk, door glorie-interest gedreven, zich in de verwikkelingen van het Oosten hadden gemengd; Engeland met het doel om Ruslands invloed en uitbreiding in de Aziatische gewesten te stuiten en een handelsnet over de wereld te verspreiden; Frankrijk om door centralisatie zijnen invloed uit te breiden. De rede des Hoogleeraars, op de hem eigene welsprekende wijze voorgedragen, werd door het auditorium met belangstelling aangehoord en met luide blijken van goedkeuring en toejuiching ontvangen.

— Art. 5 van het reglement van orde en discipline voor de advokaten en procureurs, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 14 september 1838 (*Staatsblad* n.° 36), is bij besluit van 5 december 1844 (*Staatsblad* n.° 61) niet veranderd en luidt als volgt: „Zij (de advokaten) worden beëedigd bij de collegien, waarbij zij zijn toegelaten op requisitoir van het openbaar ministerie, en leggen den navolgenden eed of belofte af: *Ik zwere (belove) getrouwheid aan den Koning, gehoorzaamheid aan de Grondwet, eerbied voor de regterlijke autoriteiten, en dat ik geene zaak zal aanraden of verdedigen, die ik in gemoede niet geloove regtvaardig te zijn.*" Gisteren verscheen een jeugdig advokaat, die niet lid is van het Doopsgezind kerkgenootschap, voor het Provinciaal Geregtshof van Noordholland. Zijn wensch was op het tableau der advokaten te worden geplaatst, ten einde de praktijk in de provincien te kunnen uitoefenen. Toen hem echter werd afgevraagd om den eed, door het opsteken der vingers en het nazeggen van de woorden: „Zoo waarlijk helpe mij God Almagtig!" af te leggen, heeft hij zulks geweigerd, verklarende dat art. 5 dit niet noodzakelijk vereischen zou en verder facultatief belofte of eed toeliet. Het Hof heeft zich hiermede echter niet vereenigd, zoodat de regtsdoctor niet is toegelaten.

— Tot predikant bij de Hervormde gemeente te Zevenhuizen (classe Rotterdam) is beroepen ds. *W. P. Scheuer*, thans te Sassenheim.

— Nopens den brand te Besoijen, waarvan reeds kortelijk gewag is gemaakt, wordt ons van daar van den 2 dezer nog het volgende gemeld: Gisteren nacht tusschen drie en vier ure werden onze medeburgers door een hevigen brand uit den slaap gewekt, welke ontstaan was ten huize van den broodbakker *Brox* en welke zoo snel toenam, dat binnen een korten tijd vijf huizen in de asch lagen, niettegenstaande het brandwezen dezer gemeente en de spuit van Sprang, die altijd zeer actief is, en die der omringende dorpen, dadelijk op hun post waren. Dertien huisgezinnen zijn bijna van alles beroofd door deze ramp. Naar men verneemt heeft een huisvader van zeven kinderen het eerst bemerkt toen zijn huis in lichte laaije vlam stond; hij is toen ten spoedigste met twee kinderen onder iederen arm en een in den mond door de vlam geloopen, en na deze gered te hebben is hij nogmaals er door gegaan om de anderen te redden, waardoor hij, naar men zegt, ernstige brandwonden heeft bekomen. Door Gods goedheid heeft men alzoo geen menschenleven te betreuren en is ook al het vee gelukkig gered. Naar men zegt wordt er onderzoek gedaan naar de oorzaak van deze ramp.

— De Arrondissements-Regtbank te Arnhem heeft gisteren ten behoeve van de Ned. Rijnspoorweg-Maatschappij de onteigening uitgesproken van den wind- en stoommolen met annexe gebouwen, toebehoorende aan de heeren *J. B. Knuyver* en *W. G. F. Thomassen* te Arnhem en aan hen voor schadevergoeding toegekend de som van *f* 70,858. 25, terwijl door de Maatschappij *f* 35,000 was aangeboden. De Regtbank heeft de som, waarop de deskundigen het pand hadden gewaardeerd, in haar geheel aangenomen en goedgekeurd.

— Te Wanneperveen had dezer dagen de bijzonderheid plaats dat de 88jarige doctor *O. van Setten* nog met het beste gevolg, als verloskundige, eene zijner kleindochters aldaar bijgestaan heeft. In zijne langdurige praktijk heeft genoemde geneesheer meer dan 2000 accouchementen verrigt.

— De waterhoogte te Arnhem was den 3 dezer 1,65 el. Volgens berigt uit Keulen was de waterstand aldaar heden morgen 7 voet 1 duim en was de rivier vrij van ijs. Aan de Lurleyrots zat het ijs, volgens de berigten van boven, nog vast.

Te Gorinchem stond de rivier heden morgen ten 8 ure 3 80 el onder noodp. met blank water en 12 duim val in de laatste 24 uren. Het Noorderdiep van Giessendam tot den Sliedrechtschen hoek was nog vast; voor het overige had men open water.

Op den IJssel was de waterstand heden morgen: te Deventer 3 69 el onder noodp. met 20 duim val; aan het Katerveer 3.38 el onder noodpeil met 43 duim val en blank water, hebbende de passage plaats met de pont; te Kampen 2 72 el met 3 duim was. Op dit laatste punt was het ijs steeds vast.

— De *Shipping and Mercantile Gazette* van ll. woensdag deelt de volgende bijzonderheden mede nopens het vergaan van het Nederlandsch schip *Menado*, gezagvoerder *Dunlop*: Deze bodem verliet Calcutta den 25 september, bestemd naar Singapore en Hong Kong. Den 18 october des avonds passeerde men het vuurschip nabij Singapore op behoorlijken afstand, werpende men gestadig het dieplood uit. Niettegenstaande deze voorzorgen stiet het schip den volgenden morgen ten half vijf ure op de South Sands, zijnde er toen een sterke stroom uit het zuiden. Men bragt ankers uit, ligtte en deed alles om het schip af te brengen, doch te vergeefs; de stroom dreef het nog verder op de bank, waar het hevig stootte en vol water liep. Des middags van den 19den bemerkte men eene bark die O. Z. O. koers hield, en noodseinen werden gedaan door middel van het afschieten van geweren en het ophalen der vlaggen, doch de bedoelde bodem sloeg er geen acht op. Des namiddags kwam de Hamburger schooner *Augusta Kaufmann*, kapitein *Wieland*, in het gezigt, en zoodra deze den toestand van de *Menado* gewaar werd stuurde hij regt daarop aan. Er werden schikkingen gemaakt dat de Hamburger bij het wrak zou blijven en zoo veel mogelijk van de lading bergen, doch het weder was dien avond zoo ongunstig dat niets kon gedaan worden. Omtrent middernacht deed een hevige rukwind uit het Z. W. de *Menado* op zijne dekverschansingen overslaan, zijnde het ruim toen vol water, terwijl de stortzeeën elkander opvolgden. Den volgenden dag was het weder stiller, schoon de stortzeeën aanhielden, en 10 kisten opium benevens eenige der scheepsgereedschappen werden geborgen, doch het overige der lading onder water liggende, en kapitein *Wieland* verlangende de bank voor den avond te verlaten, zagen kapitein *Dunlop* en zijne bemanning zich genoodzaakt het wrak te verlaten en aan boord van de *Augusta Kaufmann* over te gaan, die hen naar Malacca overvoerde. — De plek waarop de *Menado* strandde is niet ver van die waarop de *John Currey* onlangs verging, en dezelfde oorzaak schijnt tot de beide ongelukken geleid te hebben, zeer sterke stroomen namelijk. — Het wrak van de *Menado* en de in het schip verblevene lading zijn den 27 october ll. te Singapore voor omtrent 9000 dollars verkocht.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 4 Januarij.

OVERLEDEN: N. A. Koert, d., 8 j. — M. Timmerbrink, wed. H. van Rooy, 85 j. — J. E. van Rietscholen, d., 1 j. — E. H. M. van Dam, d., 3 m. — C. van Dijk, weduwe N. J. Hoesteyn, 80 j.

BEVALLEN: C. A. van Kasteel, geb. van Milligen, z. — J. Leening, geb. Brans, z. — A. van der Wijk, geb. Doesburg, d. — A. Lemmers, geb. Jonkers, z. — M. de Beer, geb. van Eyk, z.

Zeetijdingen.

Nederland.

HELLEVOETSLUIS 3 januarij. Gearriveerd *Ouse*, Banks, van Newhaven (gisteren abusief als vertrokken gemeld).

HELLEVOETSLUIS 4 jannarij. (Z. O.) Niets gepasseerd.

BRIELLE 4 januarij. (Z. Z. W., dik van mist, later O.) Gearriveerd *Ocean Queen* (st.) en *Irwell* (st.), beiden van Hull. — Vertrokken *Irene*, Anthonissen, naar Engeland.

MAASSLUIS 4 jan. Heden vertrokken *de Handel-Maatschappij*, H. van Rossen, *de Hopende Visscher*, M. van Rossen, en *de Hoop*, K. van der Hoest, alle drie naar de Noordzee. — De *Courier* is gisteren namiddag ten 2 ure wel in zee gekomen; de wind Z. W.—Z.

BROUWERSHAVEN 4 januarij. (Z. — Z. Z. O.) Gisteren avond arriveerde nog *Ridderkerk*, Pesant, van Batavia naar Rotterdam (per *Kinderdijk*).

AMSTERDAM 4 januarij. Het schip *Amsterdam*, kapitein C. Tjebbes, van Cheribon naar Amsterdam, is vóór 9 nov. ter reede van Batavia aangekomen; heeft gestooten en moet lossen om te kielen.

TEXEL 3 januarij. (Z. O.) Gearriveerd *Lion* (st.) v. Londen, en *Nijverheid*, Prins, v. Egmond.

Buitenlandsche Havens.

Aangekomen:

Te BATAVIA 29 oct. *Oosterling* van Canton. Te SAMARANG 4 nov. *Willemina en Clara*, de Wijn, van Batavia. Te PROBOLINGO 17 oct. *Vier Gebroeders*, Vonck, van Soerabaija (is den 31 dito naar Nederland vertrokken). — Te MAURITIUS 15 october *Shields*, Armstrong, en te GENUA 28 dec. *Stella Maris*, Feijen, beiden van Amsterdam. — Te ARENDAL vóór 17 december *Argo*, Lydersen, van Holland.

Vertrokken:

Van AMOY 1 oct. *Emilie* (Ned. schip) n. Java. Van WOOSUNG 17 october *Paul Johan*, Struys, naar Amoy: 30 dito *Buitenzorg*, Annokkee, naar Cowes. — Van SOERABAIJA 30 oct. *Alverton*, Clarkson, naar Rotterdam. Van SAMARANG 3 nov. *Macassar*, van der Meyden, naar Nederland. — Van SINGAPORE 12 november *Noordster*, Luteyn, naar Batavia. — Van ST. NAZAIRE 28 dec. *Redite*, Hoveling, naar Roquejada. — Van MEMEL 28 dec. *Agatha Hendrika*, Bernardus, en *Triton*, Hemmes, beiden naar Antwerpen.

STRAAT SUNDA doorgezeild: 5 nov. *Revenue*, Howes, v. Batavia naar Rotterdam; — 6 dito *Amstel*, Rademaker, van Batavia naar Amsterdam; — 7 dito *Flora*, van der Wijk, van Anjer n. Dordrecht.

Engeland.

Te LONDEN gearriveerd 2 jan. *Wave*, Cummings, van Medemblik. Te NEWRY 28 dec. *Hillechina*, Grunnelaar, van Rotterdam. Van SUNDERLAND vertrokken 30 dec. *Curlew*, Smith, n. Rotterdam.

Gepraaid:

Den 20 december, op 32 gr. NB. en 34 gr. WL., *Victory*, van Batavia naar Cowes.

Door kapit. A. van der Harst, van de Kust van Guinea te Hellevoetsluis binnen:

Den 16 november, op 5 gr. 30 min. NB. en 21 gr. 30 min. WL., *Watergeus*, W. H. Kramer, 18 dagen reis hebbende van Rotterdam naar Akyab.

Den 17 november, op 6 gr. 30 min. NB. en 21 gr. 58 min. WL., *Walcheren*, D. D. Ouwehand, 19 dagen reis hebbende van Middelburg naar Akyab.

Door kapit. J. B. Goossens, van St. George d'Elmina te Hellevoetsluis binnen: Den 26 december, op 49 gr. 15 min. NB. en 5 gr. 58 min. WL., het Ned. kofschip *Willem*, kapit. Bulten, v. Lissabon naar Elseneur.

Cargalijsten.

Rotterdam.

TJILATJAP, Koophandel, L. Crevecoeur: 114 k. koperen Duiten, 8900 z. Koffij, 252 k. Indigo, 1178 schuitjes Tin en 1394 bossen Rotting. NHM.

BATAVIA, Ceres, Mammes: 2856 b. Koffij. 843 kan. Suiker, 592 sch Tin, 35 k. koperen Duiten en 1736 b. Bindrotting NHM.

NEW-ORLEANS, Ocean Home, A. H. Merryman: 1500 b. Katoen, NHM.; 218 balen Katoen, M. Retemeijer en Co.

Amsterdam.

BATAVIA, Doggersbank, Kerkhoven: 802 kranjangs Suiker, 100 heele legg. Arak. 2070 b. Rijst. 179 p. Cassia en 2000 Buffelhuiden, Bunge en Co: 592 kranj. en 237 z. Suiker, 20 heele leggers Arak en 470 Buffelhuiden, O. I. M. van Adm. en Lijfrenten; 382 coll. Diversen, Granpré Molière en Co.: 1119 Buffelhuiden, Spengler en Co.; 50 b. Kamfer en 30 rollen Matten, Gebr Hartsen; 69 sch. Tin en 529 b. Rijst, Toelaer en Co.; 12 k. Indigo en 491 Buffelhorens, J. Rahder Hz.; 11 coll. Diversen. Rochussen en Pit, te Rotterdam; 816 kranj. Suiker, 40 k. Gom Damar, 214 zs. Gom Elastiek, 140 bl. Tin, 25 k. Indigo, 14 k. Diversen, 6 b. Rijst en 2 p. Tabak, Order.

CORONIE (Kust van Nickerie), Susanna Elisabeth, Kramer: 119 v. Suiker, 25 punch. Rum, 81 b. Katoen, Charbon en Zn.

SURINAME, Amicitia, Wijgers: 60 v. Suiker, Wed. van Hasselt en Co.; 44 v. dito, P. Poel en Zn.: 40 v. dito, Rothuys en Co; 33 v. dito, 11 st. Koper, P. Wachter en Zn.; 32 v. Suiker, C. en E. van Goor; 30 v. dito, Bunge en Co; 29 v. dito, C. E. Smit en Zn.: 20 v. dito, J. en Th. van Marselis: 9 v. dito, Kleeblad en Zn.: 22 b. Katoen, Insinger en Co.; 7 v. Suiker Order.

LIVORNO, Alida, Valk: 62 v. Potasch en 97 b. Wol, Muller en Reese; 6 v. Talk, 150 b. Boonen, 2890 marmeren Vloersteenen, 30 k. Albast, Order.

In lading liggende Schepen.

Te Rotterdam:

BATAVIA, SAMARANG en SOERABAIJA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het nieuw, extra op de zeilage gebouwd, gekoperd Nederl. Barkschip *Twee Cornelissen*, kapitein *J. C. Kreije*, voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*.

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend Nederl. gekoperd Barkschip *Kaap Hoorn*, Kapitein *W. C. Kuyk*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*.

BATAVIA en SAMARANG, het nieuw gebouwd, gekoperd Nederl. Barkschip *Maarten van Rossem*, kapit. *G. F. Rijken*, groot 400 Lasten, hebbende bijzonder ruime inrigtingen voor Passagiers en voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor. Adres bij de Reeders de Heeren *van Overzee en Co.*, en bij de Cargadoors *P. A. van Es en Co.*, te Rotterdam.

KAAP DE GOEDE HOOP, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend gekoperd Nederlandsch Brikschip *Jan van Galen*, kapit. *P. H. de Boer*. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*.

KONSTANTINOPEL, het snelzeilend Nederlandsch Schoenerschip *Augusta*, kapit. *H. E. Rabe*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

Marktberigten.

SCHIEDAM den 4 Januarij.

GRANEN. Verkocht, Rogge: 142 ℔ Wasa *f* 410 cont. Gerst: 126 ℔ Libau *f* 292 6/w.: 132 ℔ Engelsche *f* 285 6/w.

AMSTERDAM den 4 Januarij.

GRANEN. Tarwe hooger verkocht: 128 ℔ b. Poolsche *f* 602. Rogge tot verhoogde prijzen met goeden handel: 124 ℔ Pommers. *f* 396; 122 ℔ Mecklenb. *f* 388: 120 ℔ Norder *f* 380; 117 ℔ Munsters. *f* 368; 119, 120 ℔ Pruis. *f* 376, *f* 380. Gerst, Haver en Boekweit zonder handel.

ZADEN enz. Koolzaad prijshoudend: Elve £ 89; Haarlemmermeer £ 90; op 9 vaten in April £ 107½ bieden en £ 108 laten; in Sept. en Oct. £ 87½. Raapolie dadelijk als voren, op levering *f* ½ hooger; op 6/w. *f* 59½; vlieg. *f* 57¾ a *f* 58; in de stad *f* 61; 1 Mei *f* 55½; 1 Sept., Oct. en Nov. *f* 48½ a ¾. Lijnolie prijshoudend; op 6/w. *f* 43¾; vlieg. *f* 42½ a *f* 43; 1 Maart *f* 42½; 1 April *f* 42¾; 1 Mei *f* 43. Hennepolie op 6/w. *f* 53½; vlieg. *f* 52. Raapkoeken per 1040 stuks *f* 122 a *f* 125. Lijnkoeken per 104 stuks *f* 14 a *f* 17½.

Beursberigten.

PARIJS den 4 Januarij.

Frankrijk 3 pc. 63. 60. Spanje 1½ pc. 21; dito Binnenl. 3 pc. 33½.

LONDEN den 4 Januarij.

De 3 pc. Geconsolideerden 87½ a ¾. Rusland 5 pc., 95; dito 4½ pc. 86½. Spanje 1½ pc. 21 a ½; dito Buitenl. 3 pc. 38¾ a 39; dito Cert. 4¾ a ¾; dito Passive 7 a ½. Mexico 3 pc. 20 a ½. Peru 4½ pc. 75. Ecuador 5 a ½; dito Nieuwe 14. Grenada, Uitgest. 6¾ a ¾.

ANTWERPEN den 4 Januarij.

Spanje 1½ pc. 21½ dito Binnenl. 3 pc. 34½. Metalliek 5 pc. 66½.

AMSTERDAM den 4 Januarij.

				Laagste koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.
NEDERL.,	Werkelijke Schuld.....	2½	pCt.	62 13/16	62 15/16	62⅞
»	dito dito	3	»	74 1/16	74⅛	74 1/16
»	dito dito	4	»	92¼	92⅜	92⅜
»	Amort.-Syndicaat.....	3½	»			
»	Handel-Maatschappij ..	4½	»			
»	O. I. Leening.........	4	»	92		
»	Leen. Holl.-Spoorweg	....		99⅞		
»	N. Rijn- dito *f* 1200..	4½	pCt.			
»	Maatsch. v. Weldadigh.	4	»			
FRANKR.,	Certificaten...........	3	»			
RUSLAND,	Obl. bij *Hope & Co*....	5	»	100⅜		
»	dito dito 1828/29	5	»	99¾		
»	Cert. dito 1831/33	5	»			
»	dito dito 1840...	4	»	74⅛		
»	dito bij *Stieglitz*......	4	»	73¼		
»	dito » dito Nieuwe	4	»			
»	dito » dito dito	5	»	79⅜	79¾	79¾
»	dito Adm. te Hamburg	5	»	79⅞	80	
»	Certific. van Assign...	6	»	57⅜		
»	Inschr. dito	6	»			
POLEN,	Aand. 1835, *fl.* 500....	....	*f*	140¼	140¼	
»	Obligatien.............	4	pCt.			
SPANJE,	Buitenlandsche.........	1½	»	21¼	21⅜	21⅜
»	dito	3	»	39¼	39⅜	
»	Binnenl. a *f* 6000......	3	»	34 5/16	34⅜	34⅜
»	Amortisable Schuld ...	....		7¼	7 5/16	
»	Bewijzen van Coupons..	....		4 11/16		
OOSTENR.,	Obl. bij *Goll & Co*....	5	»			
»	dito dito ...	4	»			
»	dito Metall. Oude.....	5	»	63 11/16	63 13/16	63 13/16
»	dito Nieuwe bet. te Amst.	5	»	73⅝	73 13/16	73 13/16
»	dito Nation. Metalliek	5	»	66¾	67 1/16	67
»	dito Metall.............	2½	»	32⅝	32¾	
»	Weener Aand. fl. 250..	4	*f*			
BELGIE,	Certificaten...........	2½	pCt.			
»	dito bij *Rothschild*	2½	»			
PORTUG.,	Oblig.	3	»	41 13/16	42 1/16	41⅞
»	dito Uitgest...........		»			
VENEZ.,	Obl. £ 100...........	4½	»	25	25¼	
»	Uitgest.	1½	»			
GRENADA,	Oblig.................	3	»	18¾	18 13/16	
»	Uitgestelde	....		6⅜		
MEXICO,	Oblig	3	»	19 13/16	19⅞	
»	dito, Onbepaalde.....	3	»			

Pruiss. Aand., 3½ pc., *f* 195¾ a *f* 196. Deenen 3 pc., 82¼. Rusland, Cert. te Londen, 4½ pc., 86 a 86¼; id. N. bij *Stieglitz* 1855, 2/m. na de uitgifte, 80⅞. Brazilië 1824, £ 100, 5 pc., 97½; idem £ 200, 5 pc., 96⅞; idem 1839, £ 100, 5 pc., 97. Ecuador 3 1/16 a 3⅛. Amerik. Bank-Actien 1 1/16. Entrepôt-Dok 100.

Beleening 3½ pct. Prolongatie 3 pct. Disconto 4 pc.

Bij levendigen handel verkeerde de beurs heden in eene gunstige stemming. Portugesche fondsen sloten echter lager.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland 2½ pc., 62⅞. Spanje 1½ pc. 21⅜; dito Binnenl. 3 pc. 34⅜. Oostenrijk Metall. 5 pc. 63¾ a 13/16.

ROTTERDAM den 4 Januarij.

Nederlanden, Werkelijke Schuld, 2½ pc., 62⅞; idem, 3 pc., 74⅛. België, Oblig. bij *Rothschild*, 2½ pc., 50¼. Spanje, Nieuwe 3 pc. nu 1½ pc., 21 1/16 l. k., 21⅜ h. k., 21⅜ gebl. k.: Binnenl. a 6/m., 3 pc., 34 5/16 l. k., 34⅜ h. k., 34⅜ gebl. k. Portugal, Oblig. te Londen, 3 pc., 41⅞. Oostenrijk, Metall., 5 pc., 63⅝; id., 2½ pc., 32 11/16; Rente te Amsterdam, 5 pc. 73¾; Nation., 5 pc., 66¾ l. k., 66⅞ h. k., 66⅞ gebl. k. Mexico, Obl. Onbep., 3 pc., 19⅞.

Binnenlandsche fondsen nagenoeg onveranderd. Van vreemde waren Spaansche en Oostenrijksche tot hoogere prijzen gevraagd. Mexicaansche mede meer gewild.

Wisselkoersen.

LONDEN den 1 Januarij.

Amsterdam .... 11,16½ a 16¾.
Dito 3 maanden .... 11,18¾ - 19¼.
Rotterdam » .... 11,18¾ - 19¼.

AMSTERDAM den 4 Januarij.

Hamburg	2 maanden	34 13/16	geld.	Lissabon..	3 maanden	41½	geld.
idem	zigt.......	35¼	»	Porto.....	3 ———	41½	»
Londen..	2 maanden	11.66	»	Petersb...	2 ———	169	»
idem	zigt.......	11.77½	»				

ROTTERDAM den 4 Januarij.

Londen.. 2 maanden *f* 11. 65, kort *f* 11. 77½.
Hamburg 2 » - 34 13/16, » - 35¼.

Handelsberigten.

ROTTERDAM den 4 Januarij.

SUIKER. Ruwe. Heden zijn alhier afgedaan 1139 kr. per *Java* en 819 kr. per *India* tot *f* 8 beneden de November-prijzen.

LONDEN den 2 Januarij.

KOFFIJ ferm en weinig aangeboden. Native Ceylon kalm, doch vast op 52/ a 53/. Plantation bedong bij partijtjes ruim volle prijzen. Mokka weinig gevraagd. — SUIKER met goeden voorraad. Heden zijn verkocht een gedeelte van 300 v. Barbados van 44/ tot 51/. 3000 k. Mauritius van 32/ tot 42/ voor bruin en van 43/6 tot 48/ voor blond, en 100 z. Bengaal van 35/ tot 45/6. — INDIGO goed gesouteneerd. — CACHOU. Gele is 6 d. gedaald. — KATOEN vrij levendig tot volle prijzen. — TALK vast op 65/6 cont. in loco.

GRAANMARKT. Engelsche Tarwe was weinig aan de markt gebragt en bedong voor cons. vorige prijzen. Vreemde Tarwe bij matigen aanvoer onveranderd. Meel kalm op lagere prijzen. Gerst vast. Boonen en Erwten flaauw. Haver goed gesouteneerd.

ANTWERPEN den 3 Januarij.

RIJST kalm. De omgang bepaalde zich heden tot circa 150 z. gebrokene Arracan. — Van HARST vonden circa 700 vaatjes bruine Amerik. tot fl. 3½ nemers. — TERPENTIJN-OLIE. Heden zijn 26 vaatjes Amerik. afgedaan. — GRANEN zonder belangrijke omzettingen, doch goed gesouteneerd.

HAVANNA den 11 December.

SUIKER weer kalm, uit hoofde der ongunstige berigten zoo van Engeland als van de Vereenigde Staten; de prijzen zijn echter niet gedaald en de voorraad is beperkt. — VRACHTEN (van 7 dezer). Door de schaarschte van schepen ferm op de volgende notering: Engeland £ 3. 5 a 4; Hamburg en Bremen £ 3 a 3. 5; Midd. Zee £ 3 a 3. 15; Frankrijk fr. 60 a 75; Spanje £ 3 a 3. 15. — WISSELKOERS. Londen 9°/₀ premie; Parijs 2½ a 3 °/₀ disconto.

Advertentien.

VERGADERING
DER
KIESVEREENIGING *ORDE*,
op MAANDAG den 7 JANUARIJ 1856,
DES AVONDS TEN 8 URE,
in het Notarishuis aan de Gelderschekade,
tot het KIEZEN van
CANDIDATEN VOOR HET LIDMAATSCHAP VAN DEN GEMEENTERAAD.
Namens het Bestuur,
D. J. F. BOGAERS, *Secretaris.*

GENERAL
SCREW STEAM SHIPPING COMPANY,
(*Incorporated by Royal Charter.*)
WEKELIJKSCHE DIENST
TUSSCHEN
ROTTERDAM EN LONDEN
voor Goederen en Vee.
Het **Engelsche Schroef-Stoomschip**
EARL OF AUCKLAND,
Kapitein ***William W. Appleton,***
vertrekt **WOENSDAG** 9 Januarij, des morgens vroeg. Adres bij de Agenten GEORGE LEVINGSTON en J. A. HOUWENS, te *Rotterdam*, en W. H. CAREY & SON, 21 Marklane, *Londen*.

Rotterdamsche Schouwburg.
KONINKLIJKE HOLLANDSCHE TOONEELISTEN
ONDER DIRECTIE VAN
BREEDÉ & VALOIS.
(*N.° 12 van het Abonnement.*)
ZATURDAG den 5 JANUARIJ 1856.
GIJSBRECHT VAN AEMSTEL,
Treurspel, in 5 bedrijven, door *J. van den Vondel.*
MET EENE NIEUWE ROLVERDEELING.
Daarna:
DICHTREGELEN BIJ DEN AANVANG VAN HET JAAR,
voor te dragen door den Heer *B. BREEDÉ.*
Tot slot:
DE BRUILOFT van KLORIS EN ROOSJE,
Oud-Hollandsch Kluchtspel met Zang en Dans.
Aanvang ten Zes ure.
Balcon.......... *f* 2. 10. | Parterre...... *f* 1. 20.
Loges.......... - 1. 50. | Galerij .... - 0. 50.
Plaatsen zijn te bespreken van des morgens 10 tot des namiddags 3 ure, a 10 *cents* extra voor elke plaats.
Des avonds ten *half negen ure* zijn aan het Bureau Kaarten te bekomen tegen *halven Entree-prijs.*

Rotterdamsche Schouwburg.
KONINKLIJKE HOLLANDSCHE TOONEELISTEN
ONDER DIRECTIE VAN
BREEDÉ & VALOIS.
(*Abonnement niet gangbaar.*)
MAANDAG den 7 JANUARIJ 1856,
ter Benefice en tevens tot Viering der 25JARIGE TOONEELDIENST van Mw. ***RUFFA:***
MOEDER EN ZOON,
Tooneelspel, in 2 afdeelingen en 5 bedrijven, door *Charlotte Birch-Pfeiffer*, met vrije gebruikmaking van den Roman *de Buren*, van *Frederika Bremer*, vertaald volgens het Handschrift van de Schrijfster. — Eerste afdeeling in 2 bedrijven. Tweede afdeeling in 3 bedrijven.
Daarna:
DE VAGEBOND,
Volks-Tooneelspel met Zang, in 1 bedrijf, naar het Fransch, door *J. Zijtsema.* In vele jaren niet vertoond.
Vóór den aanvang der Voorstelling: ***HULDE AAN HET PUBLIEK,*** door de Beneficiante.
Aanvang ten zes ure.
Balcon.......... *f* 2. 10. | Parterre...... *f* 1. 20.
Loge.......... - 1. 50. | Galerij .... - 0. 50.
Plaatsen zijn te bespreken van des morgens 10 tot des namiddags 3 ure, a 10 *cents* extra voor elke plaats.
Des avonds ten *half negen ure* zijn aan het Bureau Kaarten te bekomen tegen *halven Entree-prijs.*

*** Bij vonnis der Arrondissements-Regtbank alhier, van den 21 December 1855, is, ter requisitie van het Openbaar Ministerie bij dezelve, onder **Curatele** gesteld de persoon van **MARIA BREDA**, Weduwe CORNELIS HERMANUS HEYRMANS.

*** Krachtens bevel van den Edel Achtbaren Heer Regter Commissaris in het **Faillissement** van **BERNHARDT SCHMITZ**, *Pianomaker* en *Koopman* te Rotterdam, worden alle bekende en onbekende Schuldeischers in bedoeld Faillissement, de Bevoorregte en de Pand- of Hypotheek hebbende daaronder begrepen, voor zoo ver zij ter eerste Vergadering niet zijn opgekomen, **Opgeroepen,** om op **Zaturdag den 15 Maart 1856,** des namiddags ten een ure, te verschijnen voor gezegden Heer Regter-Commissaris, in het Geregtsgebouw aan het Haagscheveer te Rotterdam, ten einde over te gaan tot de verificatie der Schuldvorderingen in gezegd Faillissement.
Rotterdam De Curator
3 *Januarij* 1856. H. TEN OEVER.

*** De Ondergeteekende is voor **Consulterende Lijders** te Rotterdam voortaan te spreken in het *Nieuw-Bad-Hôtel*, van den Heer *Cranenbroek*, onder de Boompjes, *iederen Dingsdag*, na 10 ure.
Voor **Ooglijders** en voor **Patiënten met gebrekkigen ligchaamsbouw** is de tijd van 2 tot 3 ure na den middag beschikbaar gesteld.
Onvermogenden worden, ter *gratis-behandeling*, gelijk tot dusverre, des *Zaturdags* te *Zuiderburg* ontvangen.
De Directeur van het Geneeskundig Etablissement *Zuiderburg*, nabij 's Gravenhage,
Dr. W. HENDRIKSZ.

AANVRAAG.
Een **JONG MENSCH**, uit den Fatsoenlijken Stand en van de P. G., wenscht de gelegenheid te vinden, in de nabijheid van ***Rotterdam,*** in eene goed in werking zijnde **FABRIEK** te worden opgenomen. Zijn doel is om, door deelneming aan de daarin plaats hebbende Werkzaamheden, zich aanvankelijk in dat Vak te bekwamen, terwijl hij gaarne zien zou, dat het vooruitzigt mogt bestaan, later als **Deelgenoot** in zoodanige Zaak te kunnen worden opgenomen. Adres, onder de letters J T, bij den Boekhandelaar P. C. HOOG, te Rotterdam. Brieven *franco.*

In een Klein Huisgezin wordt gevraagd tegen Mei aanstaande eene bekwame
DIENSTBODE,
voor **Meid alleen,** 30 a 40 jaar oud, van de Protestantsche Godsdienst en van goede Getuigschriften voorzien. Adres aan het Nieuwewerk, wijk 15, n.° 699.

Publieke Verkooping
van **64 IJPEN-BOOMEN, 9 NOTENBOOMEN,** eene Partij **WILLIGENBOOMEN** en **GRIENDHOUT,** alles zeer geschikt tot **Werkhout,** staande deels aan den Slothsdijk en anderdeels bewesten het dorp van Cappelle-op-d'IJssel, op Woensdag den 9 Januarij 1856, des voormiddags ten 10 ure, ten Herberge van ***E. Maat,*** op gemeld Dorp. Nadere informatien zijn te bekomen bij den Notaris D. C. KLEY, aldaar.

UIT DE HAND TE KOOP een
HONDEN-KAARNMOLEN,
vóór weinige jaren Nieuw gemaakt. Te bevragen bij *L. VAN RENSWOUDE*, Mr. Timmerman, te Charlois.

VERKOOP van
YPENBOOMEN.
A. J. VAN DER POEST CLEMENT, Notaris te Poortugaal, zal, ten verzoeke van het Polderbestuur van Welhoek, op Vrijdag den 11 Januarij 1856, des voormiddags ten 10 ure, ten Herberge van ***W. van der Schee,*** te Poortugaal, in het openbaar verkoopen: **53 Stuks** zeer Zware en Gave Opgaande **YPENBOOMEN,** staande aan den Dijk, tusschen Poortugaal en Hoogvliet, aan den Grindweg.
Nader onderrigt te bekomen bij den Heer J. B. VERMAAT, te Poortugaal, en genoemden Notaris VAN DER POEST CLEMENT.

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.
De Notarissen *DALEN en LAMBERT*, residerende te Rotterdam, als last hebbende van hunnen Principaal, die daartoe behoorlijk is geautoriseerd, zijn van meening om op Woensdag den 9 Januarij 1856, des namiddags ten 4 ure, in het Locaal der Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade te Rotterdam, in het openbaar te veilen en te verkoopen:
N.° 1. Een hecht, sterk en weldoortimmerd **HUIS, BOVENKAMERS** en **ERVE**, staande en gelegen aan de zuidzijde van de Schildersteeg, op den hoek van de Baan, te Rotterdam, wijk 3, n.° 718, in de Baan, en n.° 719, in de Schildersteeg, Kadaster sectie H, n.s 647, 648, 649 en 650. Grondlasten over 1855 *f* 33. 38. Verhuurd in zeven Percelen per week, te zamen voor *f* 335. 40 's jaars.
N.° 2. Een Perceel **Bestrate OPEN GROND,** groot 78 Ellen, gelegen in de Baan, op den hoek, zuidzijde, van de Schildersteeg, te Rotterdam, vóór het Pand en Erf, hiervoor onder N.° 1 beschreven, Kadaster sectie H, n.° 1163. Grondlasten *f* 0. 06. Dadelijk te aanvaarden.
De voormelde Percelen N.s 1 en 2 zullen eerst elk afzonderlijk en daarna gecombineerd ten verkoop worden aangeboden.
N.° 3. Een hecht, sterk en welbetimmerd **HUIS, BOVENHUIS** en **ERVE,** staande en gelegen op den hoek van het Kerkwatertje en de Kokkersteeg, bij de Groote Kerk, te Rotterdam, wijk 6, n.° 258, Kadaster sectie K, n.° 681. Grondlasten over 1855 *f* 17. 70. Verhuurd tot den 1 Mei 1856, in twee Percelen, elk a *f* 7. 50 per maand of *f* 90 's jaars, en dus te zamen voor *f* 180 's jaars.
N.° 4. Een hecht, sterk en weldoortimmerd **HUIS,** met **OPEN PLAATS, ACHTERLOODS, BOVENWONINGEN** en **ERVE,** staande en gelegen aan de oostzijde van de Pannekoekstraat te Rotterdam, wijk 9, n.° 204, Kadaster sectie L, n.° 248. Grondlasten over 1855 *f* 23. 78. Zijnde het Benedenhuis met Achterloods thans onverhuurd, doch steeds verhuurd geweest voor *f* 11 per maand of *f* 132 's jaars, terwijl 2 Bovenkamers zijn verhuurd per week, te zamen voor *f* 91 's jaars, renderende alzoo in het geheel *f* 223 's jaars.
De te veilen Panden zullen kunnen worden bezigtigd twee dagen vóór en op den dag der veiling, van des voormiddags ten 10 tot des namiddags ten 3 ure, en zijn inmiddels nadere informatien te bekomen ten Kantore van de voornoemde Notarissen *DALEN en LAMBERT*, aan de Zuidblaak te Rotterdam.

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.
De Notarissen *DALEN en LAMBERT*, residerende te Rotterdam, als last hebbende van hunne Principalen, zijn van meening om op Woensdag den 16 Januarij 1856, des namiddags ten 4 ure, in het Lokaal der Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade te Rotterdam, publiek te veilen en te verkoopen:
Een extra hecht, sterk en alleraangenaamst gesitueerd **HUIS,** hebbende onderscheiden logeable en net geornneerde **Vertrekken,** allen Geplafoneerd en drie derzelven, waaronder eene **Voorkamer** met **Zaal** of **Tuinkamer** en **Suite,** voorzien van Marmeren Schoorsteenmantels en Spiegels, goede **Keuken,** Twee **Kelders, Mangelkamer,** ruimen **Zolder** met **Dienstbodenkamer,** uitmuntende **Welpomp** en vele **Offices** en **Commoditeiten;** voorts achter gelegen grooten fraai aangelegden **TUIN,** beplant met exquise **Vruchtboomen** en ander **Plantsoen, LOODS** of **BERGPLAATS** en **ERVE,** staande en gelegen aan den Coolsingel te Rotterdam en achter uitkomende aan de Kerklaan aldaar, in welke Laan de Tuin een Uitgang heeft tot het aanvoeren van Tuinbehoeften, wijk 15, n.° 309, Kadaster sectie B, n.s 1930, 1931 en 1932. Aangeslagen in de Grondbelasting op *f* 73. 58, en belast met *f* 10 's jaars voor onderhoud der Kerklaan. Zijnde in eigen gebruik geweest en te aanvaarden met 15 Februarij 1856 of eerder.
Het te veilen Pand kan worden bezigtigd twee dagen vóór en op den dag der veiling, van des voormiddags ten 10 tot des namiddags ten 3 ure, mits men voorzien zij van een Permissiebiljet door een der voornoemde Notarissen afgegeven, ten wier Kantoor, aan de Zuidblaak te Rotterdam, inmiddels nadere informatien zijn te bekomen.

*** Bij **A. C. KRUSEMAN**, te ***Haarlem,*** komt van de pers:
# JACQUES SAURIN
EN
THÉODORE HUET.
PROEVE VAN KERKGESCHIEDKUNDIGE KRITIEK,
DOOR
CD. BUSKEN HUET.
Prijs *f* 1. 80.
NB. Dit Werkje behelst eene wederlegging van het geen ten vorigen jare door Dr. ***van Oosterzee*** omtrent **JACQUES SAURIN** werd in het licht gegeven.

Te Rotterdam, bij
ARRENBERG & VAN REYN.